

KANTAR EMOR

Eesti elanike **maksutahte** uuring 2018

Pressikonverents

19.11.2018



Sissejuhatus

Eesmärk

- Kaardistada Eesti elanike hoiakud ja uskumused maksude maksmise, Maksu- ja Tolliameti, maksualaste riskide ja karistuste ning Eestis kehtiva maksusüsteemi osas.



Valim

- Üldkogum: Eesti Vabariigi alalised elanikud vanuses 15–74
- Valim: 1317 elanikku.

Meetod

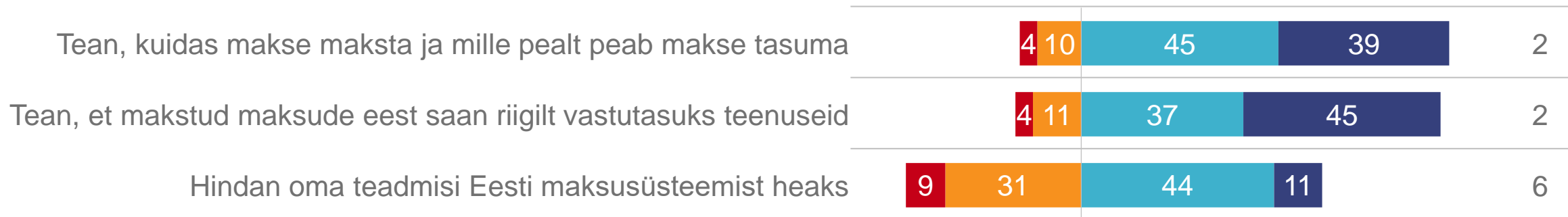
- **Kombinatsioon veebi- ja telefoniküsitlusest:**
964 veebiintervjuud ja 353 telefoniintervjuud (vastavalt 69% ja 31% valimist)
- Küsitlustöö: 9.–29. august 2018

1

Eesti elanike maksualased teadmised

Eesti elanike maksualased teadmised

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus eoö



Eesti elanike maksualased teadmised



- 25–34-aastased
- Eestlased
- Kõrgharidusega
- Ettevõtjad
- Kõrgem sissetulek



- 15–24-aastased
- Muu rahvus
- Alg/põhiharidusega
- Õpilased
- Madalam sissetulek

2

Eesti elanike hoiakud maksude maksmise osas

Eesti elanike hoiakud maksude maksmise suhtes

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus



Hoiakud maksude maksmise osas



- Naised
- Pensionärid (65–74-aastased)
- Kõrgharidusega
- Kõrgema sissetulekuga
- Valitsust rohkem usaldavad
- Avalike teenustega rahulolevad



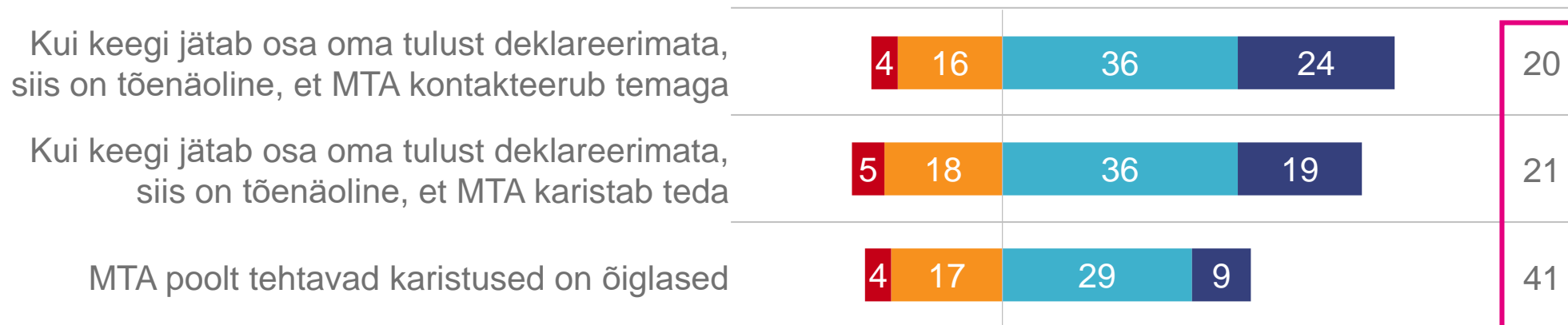
- Mehed
- Noored (15–24-aastased)
- Üliõpilased
- Ettevõtjad
- Valitsust vähem usaldavad
- Avalike teenustega mitterahulolevad

3

Eesti elanike hoiakud maksusüsteemi karistuste ja kontrolli osas

Hoiakud maksusüsteemi karistuste ja kontrolli osas

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus eoö



Hinnangud karistuste ja kontrolli osas



MTA kontakteerub/karistab

- Muu rahvus
- Kirde-Eesti
- Valitsust usaldavad ja avalike teenustega rahulolevad



MTA ei kontakteeru/karista

- Kõrgharidus
- Ettevõtjad
- Valitsust mitteusaldavad ja avalike teenustega rahulolematud

4

Eesti elanike hoiakud Eesti maksusüsteemi osas

Eesti elanike hoiakud maksusüsteemi kohta



5

Eesti elanike arvamused ligimeste maksukäitumise kohta

Arvamused teiste inimeste maksukäitumise kohta

■ Üldse ei ole nõus
 ■ Pigem ei ole nõus
 ■ Pigem nõus
 ■ Täiesti nõus
 eoö

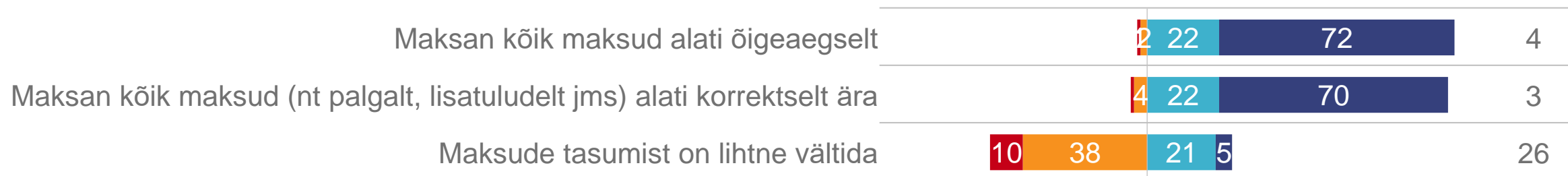


6

Eesti elanike maksukäitumine

Eesti elanike maksukäitumine

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus eoö



7

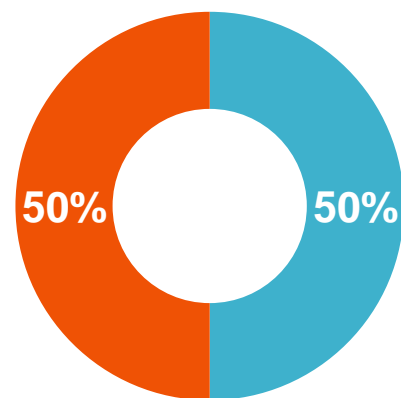
Hüpoteetiliste olukordade hindamine

Täiendava tulu deklareerimine

Anti saab tööl aasta lõpus preemiat 2000 eurot sularahas. Ta eeldab, et kuna see ei lähe kuskile kirja, siis tõenäosus, et Maksu- ja Tolliamet sellele jälile saab, on keskmisest väiksem.

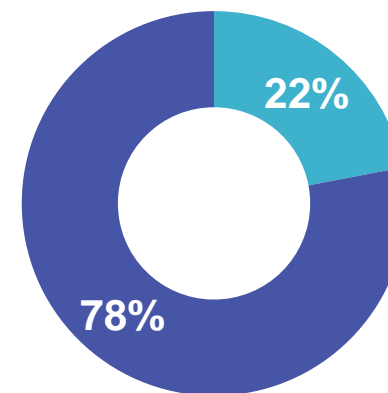
Kui Teie oleksite Anti, kas Te lisaksite selle täiendava tulu oma tuludeklaratsioonile?

■ Jah, deklareeriksin täiendava tulu
■ Ei



n = 1317

Kui suure summa?
■ 1–1999 € ■ 2 000 €

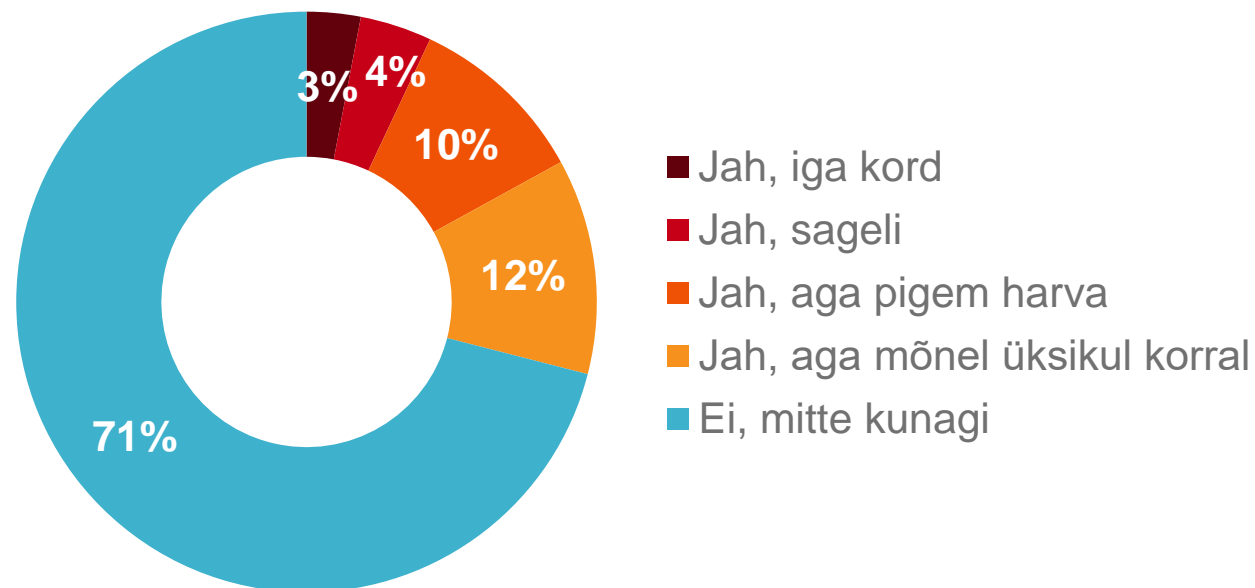


n = 656

Eriotstarbelise kütuse tankimine

Sirje ostab endale diiselmootoriga auto. Kütusehindasid uurides avastab ta, et eriotstarbelise diiselkütuse hind on tavalisest diislist odavam. Ta teab, et seda võib ainult põllumajanduses kasutada, kuid hindab oma vahelejäämise võimalust madalaks.

Kui Teie oleksite Sirje, kas Te tangiksite eriotstarbelist diislikütust?

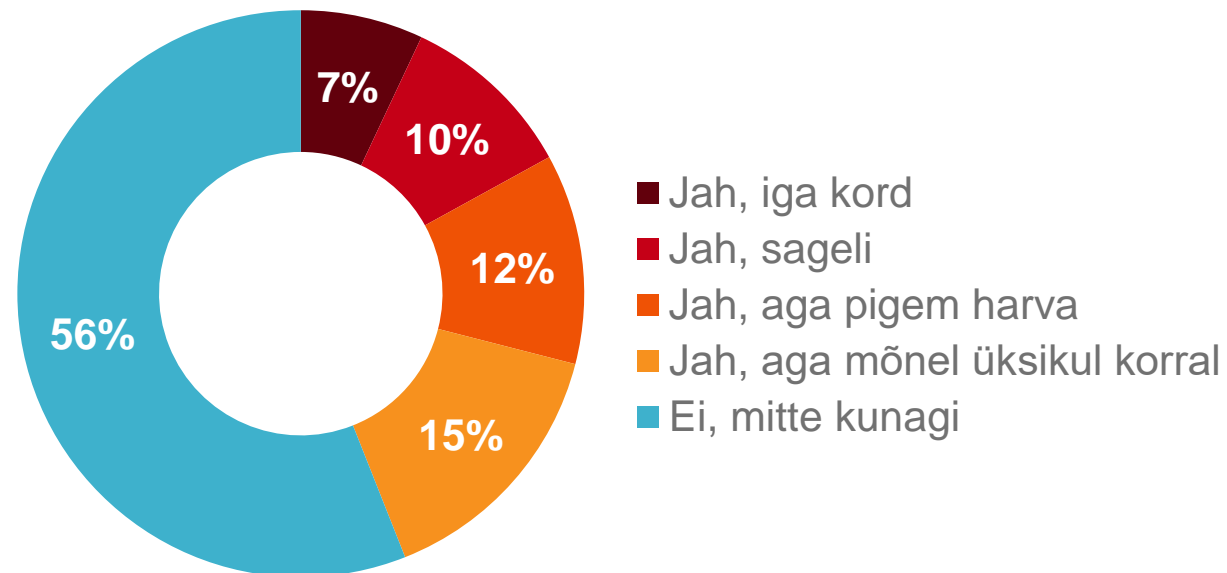


Kõik vastajad, n = 1317

Salakauba tarbimine

Vello tarvitab igapäevaselt tubakatooteid ning üle nädala tarvitab kanget alkoholi. Talle avaneb juhututtava kaudu võimalus osta neid tooteid aga peaaegu poole odavamalt kui lähimas kaupluses. Toodete täpse sisu kohta tal kindlus puudub.

Kui Teie oleksite Vello, kas Te ostaksite neid tooteid?



Kõik vastajad, n = 1317

Aitäh!



MAKSU- JA TOLLIAMET

Maksutahte uuringu järeldused

Valdur Laid
peadirektor

Meie eesmärk on kõrge maksutahe - makse makstakse, mitte ei korjata

- ✓ Peaaegu kõik inimesed peavad maksude tasumist oluliseks kodaniku kohuseks
- ✓ Hoiakujärgset käitumist piiravad:
 - puudulikud teadmised
 - vähene tajumine teiste inimeste positiivsest maksukäitumisest
 - madal riskitaju
- ✓ Seetõttu pooled inimesed kasutaksid ka võimalust jätta osa tulust deklareerimata





Maksutahte indeks: kiirpilk hetkeolukorrale

| | KAAL | EESMÄRK- VÄÄRTUS % | 2018 TULEMUS | 2018 INDEKS |
|---|-----------|-----------------------|-----------------|----------------|
| TEADMISED | 25 | | | |
| Hindan oma teadmisi Eesti maksusüsteemist heaks | 25 | 100 | 54 | 14 |
| HOIAKUD | 25 | | | |
| Maksude maksmine on minu kui kodaniku tähtis kohustus | 6,25 | 100 | 92 | 6 |
| Kui keegi jätab osa oma tulust deklareerimata → MTA kontakteerub temaga | 6,25 | 100 | 60 | 4 |
| Eesti maksusüsteem on õiglane | 6,25 | 100 | 35 | 2 |
| Maksu- ja tolliamet on: Mitteusaldusväärne ... Usaldusväärne (skaalal -3...+3) | 6,25 | 100 | 66 | 4 |
| NORMID | 25 | | | |
| Enamik mulle olulisi inimesi peab tähtsaks, et ma oma maksud korrektselt tasuksin | 12,5 | 100 | 70 | 9 |
| Enamik inimesi deklareerivad ja maksavad oma maksud korrektselt ära | 12,5 | 100 | 72 | 9 |
| KÄITUMINE | 25 | | | |
| Maksan kõik maksud (nt palgalt, lisatuludelt jms) alati korrektselt ära | 12,5 | 100 | 93 | 12 |
| Maksude tasumist on lihtne vältida | 12,5 | 100 | 48 | 6 |
| KOONDINDEKS | | | | 65 |



Maksutahte tõstmiseks erinevad tegevused kõikide maksumaksjate, probleemsete maksumaksjate ning kogu ühiskonna vaates

- ✓ **Teadmised**
Hindan oma teadmisi Eesti maksusüsteemist heaks
- ✓ **Hoiakud**
Kui keegi jätab osa oma tulust deklareerimata → MTA kontakteerub temaga
- ✓ **Sotsiaalsed normid**
Enamik inimesi deklareerivad ja maksavad oma maksud korrektset ära
- ✓ **Käitumine**
Maksude tasumist on lihtne vältida



MAKSU- JA TOLLIAMET

Küsimused

